

УДК 94:3.088]:070(477)''192/193''
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-5984.2025/3.8>

Карабардін А.В.

Український державний університет імені Михайла Драгоманова

ПРАЦЬОВИТІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ІМІДЖУ НАЦІЇ: ПРЕДСТАВЛЕННЯ ТРУДОВИХ ЧЕСНОТ УКРАЇНЦІВ В ЖУРНАЛІ «ТРИЗУБ» (1920–1930-І РОКИ)

Стаття присвячена аналізу працьовитості як однієї з ключових складових іміджу української нації, з акцентом на її репрезентацію в публікаціях еміграційного тижневика «Тризуб», який видавався в період з 1925 по 1940 рік в Парижі. В матеріалі розглянуто працьовитість не лише як традиційну чесноту українців, яка формувала національний образ упродовж століть через різні форми праці – від аграрної до промислової -, але і як моральну категорію, яка забезпечувала виживання та гідність нації в умовах вигнання. Це підкреслюється і в сучасних умовах масової міграції українців, що спричинено повномасштабним вторгненням та складною соціально-економічною ситуацією в країні. Трудова етика українців отримує позитивні оцінки в Європі та світі, сприяючи інтеграції без втрати ідентичності та розвитку України як держави. Дослідження акцентує на тому як у період 1920–1930-х років журнал «Тризуб» формував образ українця-трудівника, який завдяки наполегливості та дисципліні долав виклики адаптації в нових країнах. У статтях видання праця зображалася не лише як засіб існування, але і як прояв національної гідності. Через аналіз матеріалів продемонстровано як працьовитість сприяла соціальному зростанню, зміцненню громад та популяризації українського елементу за кордоном, що мало важливе значення для збереження національної свідомості в умовах вигнання. Висновки статті підкреслюють, що працьовитість була і залишається основою українського національного характеру, забезпечуючи стійкість та конкурентноспроможність нації. У 1920–1930-х роках вона допомагала емігрантам здобувати повагу в іноземних суспільствах, а в сучасних умовах проявляється через швидку адаптацію біженців та їхній внесок в економіки країн-господарів. Паралелі з сьогоденням ілюструють як ця чеснота продовжує формувати позитивний імідж українців, підкріплюючи їхню репутацію як цінної та динамічної спільноти. Дослідження виявляє актуальність теми, заповнюючи прогалину в історіографії щодо ролі трудових чеснот у формуванні образу нації на основі матеріалів журналу «Тризуб».

Ключові слова: журнал «Тризуб», імідж нації, працьовитість, національна ідентичність, трудова етика, українська еміграція.

Постановка проблеми. Сьогодні, як і в минулі історичні періоди, працьовитість традиційно вважається однією з ключових чеснот українців, яка формує не лише особистісний образ, а й образ нації загалом. Упродовж століть саме через працю – у полі, ремеслі, господарстві, на фабриках, заводах чи в інших сферах – українці демонстрували свою життєздатність і здатність до самоорганізації. Ця характеристика мала особливе значення для нації, яка довгий час перебувала без власної держави: праця ставала не лише способом виживання, але й моральною категорією, ознакою гідності й сили. Зокрема, у 2016 році 47% опитуваних українців зазначили, що долати труднощі їм допомагає саме працьовитість [6].

У сучасному світі працьовитість українців зберігає свою актуальність і вагу. В умовах масової міграції, яка спричинена в першу чергу повномасштабною війною та суттєвими соціально-економічними викликами, саме трудова етика українців часто стає предметом позитивних оцінок у країнах Європи й світу. Чесність, дисципліна та готовність до важкої праці формують образ українців як нації, яка здатна інтегруватися в будь-яке суспільство й водночас зберігати власну ідентичність. Не менш важливо, що в самій Україні праця продовжує розглядатися як фундаментальний чинник існування та розвитку держави, адже саме працьовитість громадян в важких умовах існування забезпечує розвиток країни у критичний історичний момент.

В цілому працьовитість протягом багатьох століть залишалася важливою ознакою українського національного образу. Наприклад, в минулому столітті, коли після поразки національно-визвольних змагань 1917–1921 років значна частина українців опинилася в еміграції, тема праці та працьовитості набувала нових сенсів, особливо в публіцистиці українських видань за кордоном. Журнал «Тризуб», який був заснований Симоном Петлюрою разом зі своїми однодумцями в 1925 році та який видавався до 1940 року в Парижі, став одним з таких видань. Тиждень активно презентував працю як національну ознаку, формуючи образ українця-трудівника, який протистоїть стереотипам і водночас демонструє світові здатність нації до самостійного розвитку. Тому аналіз репрезентації трудових чеснот на тлі публікацій журналу «Тризуб» може дозволити простежити як уявлення про працьовитість стало частиною ширшого дискурсу формування позитивного іміджу української нації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Останні дослідження та публікації, які стосуються тематики працьовитості як риси іміджу нації в матеріалах еміграційного видання «Тризуб» є фрагментарними та несистемними, що підкреслює певну новизну даної тематики. Праці, які присвячені дослідженню журналу або охоплюють саму історію та життєдіяльність видання (А. Тимошик-Сударикова, О. Денека, М. Хілько), або присвячені аналізу історичних подій того часу (О. Вовк, О. Маврін, Т. Сергійчук, О. Гриненко, В. Власенко), або використовуються для аналізу біографії Симона Петлюри (С. Литвин, В. Савченко) або ж опрацьовані в інших контекстах. Проте проблематика дослідження трудових чеснот як елементів формування іміджу українців в ті роки на основі публікацій журналу є малодослідженою, що, на нашу думку, є актуальною «білою плямою» для сучасних інтерпретацій.

Мета статті полягає в аналізі публікацій журналу «Тризуб» в контексті репрезентації працьовитості як складової іміджу української нації, виявленні головних акцентів у відображенні трудових чеснот та з'ясуванні ролі цієї категорії у конструюванні образу українців в період 1920–1930-х років.

Виклад основного матеріалу. У період 1920–1930-х років працьовитість українців в еміграції стала однією з ключових рис, яка формувала позитивний імідж нації. У міжвоєнний період значна частина українців опинилася в Європі, зокрема в Польщі, Чехословаччині, Франції та в інших країнах інших континентів – США,

Канаді, Бразилії, Аргентині тощо. На цих землях емігранти зіткнулися з викликами адаптації в нових соціально-економічних умовах. Матеріали журналу «Тризуб», який видавався якраз в цей період – з 1925 по 1940 рік – підкреслюють працьовитість як справжню національну чесноту, яка дозволяла емігрантам не лише виживати, а й досягати стабільності в нових реаліях. Сама праця в таких публікаціях зображалася не лише як засіб існування, а і як прояв гідності та самодостатності, що сприяло формуванню образу нації, яка здатна до самоорганізації та інтеграції в чужих суспільствах без втрати ідентичності.

Так, в статті «На увагу українським емігрантам» подавалося своєрідне інструктивно-інформаційне звернення української громади в Ліоні до емігрантів, насамперед до випускників чехословацьких університетів, які шукали нові можливості праці. У публікації подавалися детальні відомості про умови життя, заробітки, можливості працевлаштування й перспективи соціальної адаптації в Ліоні. Особливо наголошувалося на тому, що «підшукати працю може кожний робітник за два-три дні» і що навіть некваліфікований робітник із часом може піднятися у статусі: «Некваліфікований може стати з часом кваліфікованим, коли перебуде певний час на тій самій фабриці й матиме можливість удосконалюватися в праці». Це свідчить про віру авторів тексту у працелюбність українця як ключову якість, яка дозволяє йому не лише виживати, а й досягати певної стабільності в еміграційних умовах. У контексті формування іміджу нації працелюбність в статті постає як національна риса, яка забезпечує успішність і незалежність. Автор підкреслює, що «коли робітник стало працює на одній фабриці, коли має відповідне помешкання та харчування, то досить швидко може стати в матеріальному відношенні цілком незалежним ні від кого» [11, с. 12–13]. Український емігрант в цьому вимірі зображується як активний і здатний до самостійного забезпечення, що важливо для репрезентації українців не як пасивних вигнанців, а як працелюбної, витривалої нації, яка здатна інтегруватися й конкурувати в європейському середовищі.

Цей образ працьовитості як національної чесноти підсилюється в статті Дмитра Андрієвського «Європеїзм», розділеної на дві частини в журналі в травні 1926 року. Автор спочатку описує такі європейські риси як дисципліна й економія сил, зазначаючи, що українці також прагнуть до раціональної організації праці. Андрієвський також акцентує на організованій працьовитості

українців, що проявляється в їхній повазі до ієрархії та спільної праці, зазначаючи: «Подібну рису можна відзначити і у нашого народу. Українські маси шанують стан і положення, але без тіни підхлібства» [1, с. 10–12].

У другій частині статті Андрієвський підкреслює зв'язок українців із європейською цивілізацією, зокрема і через їхню працелюбність на прикладі інтенсивного поширення кооперативного руху в Україні та добровольців, які залишалися на військовій службі довше обов'язкового терміну: «Не дурно ж кооперація зазнала такого широкого і раптового розбою на Україні, і не без причини кадри полків старої російської армії в значній мірі поповнювались «сверх-срочними» українцями» [2, с. 13].

Автор також порівнює працьовитість українців із європейським імперіалізмом та колонізацією як проявами європейської працьовитості, де Андрієвський порівнює козаків і переселенців з європейськими завойовниками: «Чи не той же імперіалізм і не той же колонізаційний хист гнав колись і наших козаків, а зараз наших поселенців на нові землі? Коли давній запорожець, чи ухадник, відогнавши татарські орди далі в глиб Дикого поля, з мушкетом в руці орав завойовані простори, корчував ліс чи розводив пасіку на недавно ще дівичому і нерушеному перелозі; або коли наш селянин, кидаючи дідівський клопоть поля і стискаючи на грудях ладонку рідної землі, йшов на Амур, на Зелений Клин, за море в Канаду, в Бразилію». Це цікаво в контексті нашого дослідження, бо Андрієвський ідеалізує працьовитість як національну рису, яка забезпечує виживання та розширення, і закликає відновити «урвану нитку нашої європейської традиції», аби перетворити «потенціальну традицію», що зостається в глибинах національної душі в кінетичну, сконсолідовану» [2, с. 12–20]. Окресленні статті сприяють формуванню позитивного іміджу українців як працьовитої нації, що відображає зусилля української діаспори щодо власної самоідентифікації в європейському контексті

В іншій статті «Літом 1928 в Чехії» описується становище українських студентів інтелігенції в Чехословаччині наприкінці 1920-х років – в момент, коли чеська державна допомога української еміграції почала поступово згортатись. Автор зазначає, що після закінчення навчання більшість молодих спеціалістів були змушені самостійно шукати можливості для існування, часто погоджуючись на «чорну роботу». Описується, що навіть дипломовані «інженір чи доктор...мусить

нашвидку вирішити, найчастіше в тому напрямку, що клопотатися про переїзд... а щоб прожити, мусить (і то не раз із великими зусиллями) виборювати собі право й місце чорноробочого». Працелюбність в цьому плані подається як складова, яка допомагає долати кризові обставини й водночас зберігати активну позицію. Автор зазначає, що «розкидаються українці по чорних роботах на чеських ставбах, шляхах, регуляції річок, на жнивах, на нагрузках і вигрузках», і хоча така праця для інтелігенції доволі принизлива, вона сприймається зовсім по-іншому: «Навпаки, така праця з усіх боків корисна...стояти близько до робітників, до низів суспільства...це значить практично ознайомитися з робітничим питанням». В цьому плані також зазначається, що українці готові працювати будь-де, аби забезпечити себе, свою родину та водночас донести знання про Україну до чужинців: «Від нього чеський робітник довідується принаймні головне про Україну, її стремління, про її сучасне становище...» [10, с. 19–23]. Тому тут українець постає такий, який через працю здатний покращувати не тільки своє власне становище, а й позитивний імідж нації.

В іншій публікації журналу для співвітчизників описано реалії умов праці в Аргентині й можливості працевлаштування та адаптації. У статті підкреслено як перспективи для спеціалістів технічних професій (наприклад, «найліпша можливість є для електро-механіків» або «багато можливостей для інженерів хіміко-технологів»), так і труднощі для гуманітаріїв чи аграріїв, яким важче знайти роботу. Автор наголошує, що «для якої би то не було інтелігентної праці треба знати іспанську мову», а без цього українці приречені лише на фізичну та тяжку роботу. Незважаючи на те, що можливості часто обмежені, українці демонструють прагнення працювати навіть у найтяжчих умовах: «фізичну працю знайти завше можливо, але для цього треба мати здоров'я, силу» [4 с. 16–18]. Меседж цієї статті полягає в тому, що навіть в умовах жорсткої конкуренції українці готові до будь-якої праці, що підсилює образ нації, яка не боїться викликів і спроможна завдяки праці здобувати гідне місце у світі.

У контексті працьовитості варто згадати і статтю Дмитра Геродота «Еміграційні манівці», яка розкриває доволі цікавий психологічний і стратегічний аспекти життя українських емігрантів, які в важких обставинах шукають «кращої долі» в нових країнах. Автор показує феномен постійного пересування – «еміграційних манівців», коли людина, втомлена фізично й морально, думає, що

десь інакше буде легше: «Хворій уяві стомленої фізично людини здається, що найгірше у світі те місце, де він зараз працює, а найтяжча робота та, яку йому доводиться робити». В такий спосіб Геродот підкреслює ілюзію втечі від проблеми, оскільки справжній життєвий успіх залежить не лише від країни, а головно від власної енергії та здатності до швидкої адаптації.

Ця стаття має важливе значення в вимірі формування іміджу нації, оскільки демонструє, що навіть у найважчих обставинах емігранти не бояться фізичної праці й демонструють високу витривалість. Наприклад, наводиться лист з Нью-Йорка: «Хотілося написати побільше, але часу не було, бо працював за Нью-Йорком, а по-ночах вчився на курсах механіки. Тепер склав іспити на звання механіка... і міняю свою теслярську працю на будівлях на іншу». Такий приклад показує працелюбність як рису українців, яка дозволяє в нових для себе умовах жити і при цьому соціально зростати. Висновок статті звучить особливо промовисто: «Кожний сам кує свою долю. І не від країни, а в першу чергу від нього самого залежить – чи зійде він на широкий шлях людського життя...» [5, с. 19–21]. В цьому відображається переконання, що працьовитість та наполегливість є основою національного характеру українця, який здатний власною працею створювати собі перспективне майбутнє.

Цікавою описувалась обстановка українських емігрантів у Франції. В своїй статті Леонтій Котович описував становлення організації життя емігрантів у цій країні в середині 1920-х років, підкреслюючи як труднощі адаптації, так і позитивні здобутки. Автор зазначає, що українці прибували сюди «здебільшого обдерті й босі, змучені та виснажені», але вже через декілька місяців вони змогли не лише матеріально «стати на ноги», а й розгорнути активне громадське життя, засновуючи громади, організації та навіть власні господарства. Прикладом цього є громада в Шалеті, яка «має свою їдальню, клуб, курси французької мови... господарство: свині, кури, кролики та голуби, навіть громадський пес – Дік». Це свідчить про виняткову здатність українців швидко адаптуватися до нових умов завдяки працьовитості й дисципліні. У контексті образу працьовитості як національної риси стаття демонструє, що українці не лише працювали важко фізично, а й уміли раціонально використовувати зароблене. Котович пише: «Після пяти-шости місяців праці, наш емігрант вже одягнувся, обувся як слід, що

показує вміння розпоряджатися тими засобами, що є під рукою». Більше того, вони не обмежувалися індивідуальним добробутом, а вкладали сили в колективні ініціативи – створювали бібліотеки, позичкові каси, курси мови, чим показували себе «свідомими українцями, підтримуючи Союз власними внесками». Працелюбність в цій статті подається як характеристика українця, яка дозволила українцям не лише не розчинитися серед інших націй, а зберегти й підкреслити власну ідентичність. Завдяки вмінню працювати і гуртуватися українці також здобули пошану серед французів: «зарекомендували себе наші емігранти добрими робітниками, за що їх цінять» [7, с. 9–13]. Це утвердило в свій час серед спільноти образ дисциплінованої, організованої та національно свідомої спільноти.

Подібно до емігрантів у Франції, працьовитість українців у Канаді також сприяла їхній адаптації та збереженню національної ідентичності. Це помітно в інтерв'ю професора Д. Дорошенка про його поїздку до Канади, опубліковану в серпні 1938 року. Дорошенко зазначає, що українці в Канаді «в умовах тяжкої праці, серед незвичних і трудних обставин, без нічєї допомоги, змогли створити для себе не тільки матеріальні підстави свого існування», а й відкрили національну церкву, культурно-просвітні установи, започаткували пресу та видавництва [9, с. 18]. Це демонструє працелюбність як рису, яка поєднується з культурною активністю, тим самим зберігаючи та розвиваючи власну ідентичність.

Важливо, що працьовитість поєднувалась із високою організованістю та патріотичним духом, що яскраво відображено у статті про п'ятий з'їзд спілки інженерів та техніків українців емігрантів у Польщі. Ця публікація підкреслює працьовитість в контексті іміджу нації, оскільки з неї видно, що інженери та техніки не лише демонстрували професійну відданість, а й готувалися до «конструктивної праці по відновленню економічного і національно-політичного життя України», як зазначено в привітанні голови Головної Управи Спілки д-ра А. Лукашевича. З'їзд, присвячений організаційним питанням та об'єднанню зусиль, ілюструє, як українці через дисципліновану працю та спільну колективну діяльність зміцнювали національну ідентичність [8, с. 13–14].

В цілому працьовитість і сьогодні залишається важливою чеснотою національного образу. Так, в статті Орісі Грудки про стереотипи, з якими зіткнулися українські біженці в Європі після

початку повномасштабного вторгнення, працьовитість українців постає як ключова складова національного іміджу, яка позитивно сприймається європейцями. Авторка наводить приклади, коли місцеві жителі дивуються швидкості, з якою українці знаходять роботу, та інтегруються в суспільство, часто протягом перших двох місяців після прибуття. Це контрастує зі стереотипом про біженців як про залежних і неосвічених людей, підкреслюючи, що українці сприймаються як «суперлюди» чи «найпрацьовитіші», зокрема в Польщі, Франції, Норвегії та Шотландії [13]. Така характеристика посилює позитивний імідж нації, показуючи її стійкість і адаптивність. І загалом в статті простежується еволюція іміджу української нації – від недооцінки до визнання через призму працьовитості.

У статті, опублікованій у виданні «Економічна правда», підкреслюється унікальність хвилі українських біженців в Європі, спричиненої вторгненням, і їхній значний внесок в економіку країн ЄС, що значною мірою базується на їхній працьовитості. На відміну від сприйняття біженців як тягаря, українці, переважно жінки працездатного віку з вищою освітою, швидко адаптуються, активно шукають роботу та сплачують податки, стимулюючи споживчий попит і економічну активність у таких країнах як Польща, Чехія та Естонія. Наприклад, у Польщі українці спричинили «купівельний бум», витрачаючи зароблені раніше заощадження, а в Німеччині та Польщі значна частина біженців працевлаштувалася вже через декілька місяців. Така працьовитість, підкріплена високим рівнем освіти, формує позитивний імідж українців як цінної робочої сили, яка сприяє економічному зростанню країн-господарів, зокрема збільшенню ВВП на 2,2–2,3% у деяких державах до 2026 року. Працьовитість українців закордоном має і інший позитивний ефект: вони підтримують економіку України через грошові перекази, які залишаються стабільними навіть під час повномасштабної війни [3].

В глобальному вимірі факт працьовитості детально описує історик Я. Грицак. Він зауважує, що багаті чорноземи формували аграрний характер нації, але одночасно призвели до екстенсивного розвитку без потреби у винахідливості: «від часів Київської Русі до XIX століття на українських землях істотно не змінювався спосіб поратися на землі, адже земля й без додаткових зусиль дозволяла збирати багаті врожаї». Попри це, саме вільна праця на власній землі або на нових

територіях сприяла формуванню образу українців як працелюбного народу. На думку Грицака, «українці найкраще працюють, коли вони вільні», адже примусова праця – від кріпацтва до колгоспів – завжди викликала спротив і саботаж.

Сучасний приклад продовжує цю лінію, оскільки працелюбність українців проявляється вже у сфері інформаційних технологій. Як зазначає операційний директор технологічної компанії Genesis Артем Копанев, українські айтівці ще з 1990-х здобули репутацію на світовому ринку завдяки тому, що «за відносно невеликі гроші якісно виконували свою роботу і завоювали хорошу репутацію». У 2010–2020-х ця риса трансформувалася у прагнення до глобальних досягнень: українські компанії GitLab, Grammarly, Genesis, People.ai та інші увійшли до кола «єдиногорів» – стартапів, які за ринковою вартістю оцінюються в понад 1 млрд доларів [12]. Це доводить факт того, що працьовитість у поєднанні зі свободою і жагою до результату стала не лише етнокультурною ознакою, але й конкурентною перевагою українців у світі.

Висновки. Підсумовуючи аналіз публікацій тижневика «Тризуб» з представленої проблематики, можемо впевнено стверджувати, що в період 20–30-х працьовитість була виокремлена як одна з ключових національних чеснот українців в еміграції, яка не лише забезпечувала виживання в складних умовах міжвоєнної Європи та інших континентів, а й слугувала інструментом формування позитивного іміджу нації. Крізь призму статей про адаптацію та проявлення рис у різних країнах світу, видання підкреслювало здатність українців до важкої праці, самоорганізації та соціального зростання. Це дозволило репрезентувати українську націю як витривалу спільноту, яка завдяки трудовим чеснотам також зберігала ідентичність і здобувала повагу в іноземних суспільствах, сприяючи ширшому дискурсу про державність і самостійність.

У сучасному контексті працьовитість українців продовжує відігравати одну з визначальних ролей у формуванні національного іміджу, особливо в умовах масової міграції сьогодення. Це помітно з прикладів швидкої інтеграції біженців у різних країнах світу та вагомого внеску в розвиток економіки таких країн. Таким чином, працьовитість залишається основою української ідентичності, яка забезпечує стійкість і адаптивність нації до різних викликів, сприяючи її визнанню як цінної та динамічної спільноти на глобальній арені.

Список літератури:

1. Андрієвський Д. Європеїзм. Тризуб. 1926. ч. 32. с. 8–12.
2. Андрієвський Д. Європеїзм. Тризуб. 1926. ч. 33. с. 12–20.
3. Вінокуров Ярослав Українські мігранти підіймають економіку Європи. Що буде з Україною без них? Економічна правда. URL: <https://epravda.com.ua/publications/2023/01/10/695807/> (дата звернення: 01.09.2025)
4. В.Н. Умови праці в Аргентині. Тризуб. 1928. ч. 31 (137). с. 16–18.
5. Геродот Д. Еміграційні манівці. Тризуб. 1925. ч. 3. с. 19–21.
6. До Дня Незалежності українці обрали найвидатнішого співвітчизника – опитування. ТСН. URL: <https://tsn.ua/ukrayina/do-dnya-nezalezhnosti-ukrayinci-obrali-nayvidatnishogo-spiyvitchiznika-opituvannya-732337.html> (дата звернення: 01.09.2025)
7. Котович Г. Українська еміграція у Франції. Тризуб. 1925. ч. 3. с. 9–13.
8. Липовецький І. П'ятий з'їзд членів Спілки Інженерів та Техніків Українців Емігрантів у Польщі. Тризуб. ч. 6 (364). с. 13–16.
9. Л.К. Вразіння з Канади (розмова з професором Д. Дорошенком про подорож його. Тризуб. ч. 34-35 (634-635). с. 14–18.
10. Моренко С. Літом 1928 в Чехії. 1928. Тризуб. ч. 34 (140). с. 19–23.
11. Рябовол П. На увагу українським емігрантам. Тризуб. 1926. ч. 54. с. 12–13.
12. Українці найкраще працюють, коли вони вільні. Чи є працьовитість історичною рисою українців. Громадське. URL: <https://hromadske.ua/posts/ukrayinci-najkrashe-pracyuyut-koli-voni-vilni-chi-ye-pracovitist-istorichnoyu-risoyu-ukrayinciv> (дата звернення: 01.09.2025)
13. Hrudka Orysia. They thought we are cave people: stereotypes Ukrainian refugees face in Europe. Euromaidan press. URL: <https://euromaidanpress.com/2022/12/30/they-thought-we-are-cave-people-stereotypes-ukrainian-refugees-face-in-europe/> (дата звернення: 01.09.2025)

Karabardin A.V. HARD WORK AS A COMPONENT OF THE NATION'S IMAGE: PRESENTATION OF THE WORK ETHIC OF UKRAINIANS IN THE MAGAZINE «TRYZOUB» (1920–1930s)

This article analyzes hard work as one of the key components of the Ukrainian nation's image, with an emphasis on its representation in the publications of the émigré weekly «Tryzoub», which was published in Paris from 1925 to 1940. The article considers hard work not only as a traditional virtue of Ukrainians, which shaped the national image over the centuries through various forms of labor, from agricultural to industrial, but also as a moral category that ensured the survival and dignity of the nation in exile. This is emphasized in the current conditions of mass migration of Ukrainians caused by a full-scale invasion and a difficult socio-economic situation in the country. The work ethic of Ukrainians is positively assessed in Europe and the world, contributing to integration without loss of identity and the development of Ukraine as a state. The study focuses on how, in the 1920s and 1930s, the magazine «Tryzoub» shaped the image of the Ukrainian worker, who, thanks to perseverance and discipline, overcame the challenges of adaptation in new countries. In the articles, work was portrayed not only as a means of subsistence, but also as a manifestation of national dignity. Through analysis of the materials, it is demonstrated how hard work contributed to social growth, the strengthening of communities, and the popularization of Ukrainian culture abroad, which was important for preserving national consciousness in conditions of exile.

The article's conclusions emphasize that hard work has been and remains the foundation of the Ukrainian national character, ensuring the nation's stability and competitiveness. In the 1920s and 1930s, it helped emigrants gain respect in foreign societies, and in modern conditions, it manifests itself through the rapid adaptation of refugees and their contribution to the economies of host countries. Parallels with the present illustrate how this virtue continues to shape the positive image of Ukrainians, reinforcing their reputation as a valuable and dynamic community. The study reveals the relevance of the topic, filling a gap in historiography regarding the role of labor virtues in shaping the image of the nation based on materials from the magazine «Tryzoub».

Key words: magazine «Tryzoub», image of the nation, diligence, national identity, work ethic, Ukrainian emigration.

Дата надходження статті: 30.09.2025

Дата прийняття статті: 13.10.2025

Опубліковано: 05.12.2025